

Els primers quaranta-nou contes **- Ernest Hemingway**

Scott Fitzgerald, John Dos Passos i Ernest Hemingway, nascuts als darrers anys del segle passat, plasmen en la seva obra cínica i desil·lusionada el tall històric de la Primera Guerra Mundial: és la “generació perduda”. Després de viure la guerra, res no era prou intens per aquests homes, que sempre van perseguir l’acció i la veritat en les seves obres. En el cas de Hemingway, resulta particularment difícil sostreure’s a una interpretació psicologista de la passió pel perill i l’aventura que sentien tant ell com els seus personatges.

Els primers quaranta-nou contes van ser editats per primer cop el 1938, i apleguen relats i miniatures -prodigis de concisió- escrits des del 1921. Tot i la diversitat de temes i de tractaments, formen un conglomerat prou coherent.

La de Hemingway és una literatura de campanya en les tres accepcions del terme. En primer lloc, per oposició a la literatura urbana, l’acció se situa sovint en un entorn rural, generalment de l’Amèrica profunda, com en el cas dels contes que tenen Nick Adams com a protagonista.

En segon lloc, la campanya com a operació militar té també un paper destacat en aquest recull. L’autor va ser xofer d’ambulàncies a l’Europa de la Gran Guerra -com Dos Passos-, i mai es va poder alliberar de les experiències que hi va viure, que impregnen també les obres que no hi tenen relació directa.

Finalment, l’obra de Hemingway és portadora d’un missatge: el predomini de l’acció i de l’experiència per damunt del coneixement, i una veneració per la virilitat més enllà dels valors, diguem-ne, humanistes -una veneració que matisaria més tard en altres obres-. És en aquest sentit que els contes formen part d’una campanya de l’autor per fer arribar al lector les seves conviccions, sempre en forma d’exemple i no de teorització. Davant l’auge de la literatura de la buidor, sense memòria ni contingut, la recuperació de Hemingway no pot rebre sinó elogis.

Hi ha dues imatges tòpiques de Hemingway. Una, que ha tingut molta difusió, el presenta com a espectador atent en una plaça de toros espanyola. L’altra, entrevista només en la imaginació, el mostra volant-se el cap a Sun Valley. Totes dues responen amb exactitud a les característiques dels seus personatges: d’una banda, la passió per l’acció, el perill, la violència i la mort; de l’altra, un plantejament radical de l’existència: o tot o res.

Els escenaris de gran part d’aquests contes són europeus. Mostren, sobretot, escenes de la guerra a Itàlia i dels toros a Espanya, amb un parell d’incursions en escenaris africans. Soldats, toreros i caçadors tenen un lligam prou fort amb el valor i la mort per interessar Hemingway. Són, d’altra banda, herois de vivències immediates, exacerbament masculines. Hi abunden també els éssers desplaçats, col·locats en situacions extremes. Per contra, la dotzena de contes de Nick Adams, més autobiogràfics, ens il·lustren sobre les etapes per les quals passa un home en el camí cap a la maduresa. I tots narrats amb l’estil directe i expressiu que tants autors han tractat d’imitar

En aquest llibre ja hi trobem tot l’univers que l’autor desenvoluparia al llarg de la seva obra, on la lluita esdevé essencial. “Hi havia tantes coses per escriure!”, s’exclama el protagonista de Les neus del Kilimanjaro quan està a punt de morir. En l’últim conte del recull el narrador ens diu d’un Nick Adams adult: “S’havia desempallegat de moltes coses, escrivint-les”. Com ell, Hemingway volia escriure sobre tot el que coneixia, però per damunt de tot aspirava a comunicar un missatge èpic: hi ha coses més importants que la vida.